

Rok 14 Numer 613 (67)
9 czerwca 2010 r.

W tym numerze:

⇒ **MINISTROWIE STAWIAJĄ WPR W CENTRUM STRATEGII UE2020**

⇒ **EUROPOSŁOWIE PODZIELENI W SPRAWIE ŻĄDAŃ DOTYCZĄCYCH BUDŻETU WPR**

MINISTROWIE STAWIAJĄ WPR W CENTRUM STRATEGII UE2020

Według źródeł pochodzących z zeszlotygodniowego nieformalnego spotkania Rady Ministrów Rolnictwa w Hiszpanii, państwa członkowskie osiągnęły "wyraźny konsensus" w sprawie centralnej roli WPR w unijnej strategii UE2020.

"Strategia UE2020 odnosi się do wzrostu zrównoważonego, wzrostu inteligentnego i wzrostu sprzyjającego integracji/ przeciwdziałającego marginalizacji społecznej – sędzę więc, że wszyscy zgadzamy się, iż WPR może odegrać wybitną rolę w zapewnianiu tych elementów w przyszłości", powiedział unijny komisarz ds. rolnictwa Dacian Ciolos.

Ministrowie i urzędnicy podzielili zdanie Ciolosa, powtarzając tym samym ostatnie apele hiszpańskiej prezydencji o to, aby zbudować przyszłą WPR w oparciu o jej obecną "wielofunkcyjną rolę" i stworzyć podwaliny pod większą konkurencyjność pod względem gospodarczym, środowiskowym i społecznym.

Brak szczegółów technicznych

Jednak o ile państwa członkowskie wykazywały chęć do promowania ważniejszej roli innowacji, badań naukowych i rozwoju, o tyle nie pojawiła się żadna nadrzędna wizja, jak to osiągnąć w ramach nowej WPR.

Niemniej jednak Wielka Brytania naciskała na uchwalenie konkretnej strategii zabezpieczającej konkurencyjność rolnictwa w przyszłości – poprzez innowacyjność i tworzenie miejsc pracy.

"Zrównoważony, wydajny i konkurencyjny sektor rolno-spożywczy może i powinien odegrać w niej ogromną rolę. Ale [stanie się tak] tylko wtedy, jeśli dokonamy w WPR znaczących zmian", powiedziała na szczycie w Meridzie brytyjska sekretarz stanu ds. rolnictwa Caroline Spelman.

„Prawdziwa” reforma WPR jest kluczowa do tego, aby umożliwić rolnikom stanie się "faktycznie konkurencyjnymi w skali światowej", dodała, stwierdzając: "Jeśli mamy pozostać największym światowym eksporterem rolnym i nadal zapewniać naszym konsumentom oczekiwaną przez nich jakość i wartość [żywności], kluczowe jest przeorientowanie WPR w stronę celów Europy2020."

Spelman z uznaniem powitała dokument duńskiej delegacji, który w ostatnim czasie uwypuklił "istotną rolę innowacji".

Irlandzki minister rolnictwa Brendan Smith również nawoływał do podejmowania wysiłków na rzecz wyraźnego przedstawienia powiązań między WPR a Europą 2020. Stwierdził też, że jest

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

"świadomy potrzeby konkurencyjności i innowacji, będących ważnymi dźwigniami inteligentnego wzrostu tego sektora".

"Wspieranie inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego integracji społecznej wzrostu na naszych obszarach wiejskich jest zatem w pełni spójne z główną ideą UE2020", powiedział Irlandczyk.

Mechanizmy rynkowe

Chociaż wiele przyszłych narzędzi WPR ma zostać dopiero uzgodnionych, komisarz wskazał, że aby poradzić sobie z niestabilnością rynków, istnieje konieczność interwencji rynkowej. Stwierdził on: "Potrzebujemy siatki bezpieczeństwa".

Ciolos zachwalał skuteczność programów interwencyjnych, zastosowanych do wyciągnięcia z chaosu sektora mleczarskiego.

"Użyta w inteligentny sposób interwencja może być skuteczna", powiedział komisarz, dodając, że tam, gdzie mechanizmy te okazały się efektywne, mogą zostać jeszcze ulepszone i zastosowane w innych branżach rolnictwa.

"Potrzebujemy trwałych ram prawnych, które zapewnią stabilność rynkową, jednak rynek musi być zdecydowanie zdolny do tego, by [sam] odgrywał swą rolę i stanowił dla rolników orientację w ich decyzjach produkcyjnych" - tak należy rozumieć słowa Ciolosa skierowane do ministrów.

Później ponownie przedstawiał on dziennikarzom perspektywy dotyczące zapewniania rolnikom ubezpieczeń (albo za pomocą środków publicznych, albo prywatnych), aby zabezpieczyć ich dochody w okresach kryzysów w danej branży.

Ponadto, przemawiając po wystąpieniu przedstawiciela związku młodych rolników CEJA, który niepokoił się malejącym napływem młodych ludzi do sektora rolnego, Ciolos dodał, że należy włożyć więcej wysiłku w promowanie działalności rolniczej wśród młodszych pokoleń.

Prezydent Europejskiej Rady Młodych Rolników Baecke powiedział decydentom politycznym w Meridzie, że "bez wymiany pokoleń w rolnictwie, UE może w przyszłości stanąć w obliczu jeszcze większej liczby kryzysów".

Źródło: Agra Europe Weekly z 4 czerwca 2010 r. "Ministers put CAP at heart of EU2020"

EUROPOSŁOWIE PODZIELENI W SPRAWIE ŻAŁAŃ DOTYCZĄCYCH BUDŻETU WPR

Na przesłuchaniu w Parlamencie Europejskim w ubiegłym tygodniu okazało się, że europosłowie zbliżają stanowiska w sprawie koncepcji reformy WPR, są jednak wciąż niezdecydowani, o jaką wysokość budżetu należy walczyć.

Kwestia ta podzieliła eurodeputowanych podczas dyskusji w Komitecie Rolnym nad ostatnim projektem reformy WPR, autorstwa szkockiego liberalnego europosła George'a Lyona, który wciąż pracuje nad zmniejszaniem różnic w poglądach między członkami parlamentu – biorąc pod uwagę 700 zgłoszonych poprawek.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Kompromisowa propozycja opracowana przez Lyona apeluje o to, aby budżet WPR w okresie po 2013 r. był "adekwatny do celów, do jakich będzie dążył, odzwierciedlał rzeczywiste koszty zrównoważonej produkcji, realizował obecne i przyszłe zobowiązania oraz skutecznie wprowadzał nowe priorytety".

Poprzedni projekt w sposób szczególny odnosił się do potrzeby utrzymania obecnego budżetu - a kilkoro europosłów optowało za ponownym wprowadzeniu tego zapisu. Lyon odpowiedział, że jest to już w sposób dający się wywnioskować wyrażone w bieżącej nowelizacji, ale obiecał ponownie przyrzeć się sformułowaniom w tekście.

Tymczasem z innych kręgów parlamentarnych wystosowano apele o to, aby w sprawie budżetu domagać się więcej niż tylko jego równorzędnej wysokości. Hiszpańska centroprawicowa europosłanka Esther Herranz Garcia i niezależna północnoirlandzka eurodeputowana Diane Dodds znalazły się pośród osób domagających się zwiększonego budżetu – przez co mogłyby one uwzględnić nowe wyzwania dla WPR.

Wskazano, że ośrodki polityczne spoza Komitetu Rolnego nie będą potrzebowały kolejnej okazji, aby przeliczyć te propozycje [czyli dążyć do obniżenia wysokości budżetu na WPR].

Lyon odrzekł jednak, że po namyśle, przychylił się do bardziej pragmatycznego podejścia, które w oczach opinii publicznej wyglądałoby "na wiarygodne" w okresie finansowych oszczędności w całej Unii.

Europosłowie podnosili też kwestię "dyscypliny finansowej" - procedury, za pomocą której pomoc bezpośrednia mogłaby zostać w sposób jednostronny ograniczona po 2013 roku w celu ułatwienia dochodzenia do pełnej wysokości płatności w nowych państwach członkowskich – w ramach limitów obecnych ram finansowych budżetu. Lyon uznał, że ta sprawa będzie musiała zostać wzięta pod uwagę w dokładnych ustaleniach Parlamentu na temat budżetu WPR.

Raport zyskał szerokie poparcie

Lyon wprowadził swój projekt raportu do obiegu w kwietniu, domagając się ogólnounijnych płatności obszarowych dostosowanych ze względu na współczynnik siły nabywczej i inne "obiektywne" kryteria, sugerując: okres dochodzenia do pełnych płatności przesunięty do 2020 r., nowe kryteria alokacji środków na II Filar, większe uwarunkowanie płatności względami ekologicznymi w obrębie całej WPR oraz – na szczycie tych mechanizmów – kontraktowe premie środowiskowe.

Jego raport zyskał szerokie poparcie w trakcie zeszlotygodniowej debaty, a wielu europosłów sugerowało, że – mimo sprzeciwu wobec pewnych poprawek i kompromisowych stanowisk - poprzę główną myśl dokumentu.

Lyon stwierdził, że Komitet "osiągnął porozumienie" w kluczowych sprawach, takich jak stopniowe wycofywanie (phasing out) płatności historycznych oraz zachowanie ramowego podziału na dwa filary. Dodał również, że szczegóły takie jak skład poszczególnych filarów oraz role określonych czynników w dostosowaniu płatności z I Filaru można pozostawić na czas późniejszych negocjacji z Komisją.

Oprócz preredagowanego punktu dotyczącego budżetu, Lyon przedstawił w minionym tygodniu około 40 kompromisowych poprawek – wszystko było owocem drobiazgowych konsultacji międzypartyjnych.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Wydaje się, że znowelizowany dokument godzi nawoływania do utrzymania kluczowej zasady istniejącego silnego wsparcia w ramach WPR z mnóstwem nowych imperatywów, wliczając w to parytet między państwami członkowskimi w ramach I Filaru, odnowienie/ przywrócenie zestawu instrumentów wsparcia rynkowego i zwiększenie roli niezbędnych czynników środowiskowych.

Kompromisowy tekst stwierdza, że WPR "nie doprowadziła jeszcze do osiągnięcia stabilizacji na rynkach rolnych", że "wciąż konieczne są pewne działania rynkowe" oraz że pomoc na szczeblu wspólnotowym zapewnia [odpowiedni] "stosunek wartości do ceny" i konsoliduje Jednolity Rynek.

Usunięto pierwotne odniesienie Lyonsa do "zharmonizowanego" wsparcia i zastąpiono je apelami o system, który jest "uczciwy wobec rolników zarówno w nowych, jak i w starych państwach członkowskich"; skreślono też żądanie, aby "WPR uczynić bardziej proekologiczną" i zastąpiono je bardziej umiarkowanymi celami środowiskowymi.

Wciąż kolejne wnioski

Mimo wysiłków nad minimalizowaniem różnic, na zeszłotygodniowym przesłuchaniu europosłowie wciąż odkrywali sporne kwestie.

Polski centroprawicowy eurodeputowany Jarosław Kalinowski zdecydowanie twierdził, że poziom dopłat bezpośrednich między starymi a nowymi państwami członkowskimi powinien zostać całkowicie zrównany, odrzucając koncepcję, że koszty produkcji w UE-15 są wyższe, i że z tego względu należy odpowiednio dostosować wysokość subsydiów.

Skrajnie prawicowy brytyjski europoseł Stuart Agnew ostrzegł, że raport może utorować drogę rygorystycznym przepisom z zakresu środowiska – rozciągającym się nawet do diety przeżuwaczy – co już wstępnie zapisano w zasadzie wzajemnej zgodności.

Natomiast centroprawicowy koordynator, niemiecki europarlamentarzysta Albert Dess zauważył, że rok 2020 nie powinien być ostatecznym terminem dojścia do pełnej wysokości dopłat w odniesieniu do nowego programu płatności bezpośrednich.

De Castro: trzymać jednolity front

Europosłowie z całego spektrum politycznego apelowali jednak o jedność, przy czym wielu ostrzegало, iż liczni eurodeputowani spoza Komitetu – na forum Parlamentu i poza nim – aż pałą się wręcz do tego, aby dokonać cięć w budżecie WPR.

Niektórzy ostrzegali, że Komitet powinien powstrzymać się od nadmiernego wyliczania wszystkich niezbędnych narzędzi WPR lub prób uczynienia z WPR jakiejś wielkiej maszyny do zmian środowiskowych, podkreślając, że kluczem jest prosty przekaz o korzyściach z utrzymania produkcji żywności.

Szef Komitetu Paolo de Castro stwierdził, że "wtykanie" do raportu wszystkich szczegółowych wniosków jest "ryzykiem, którego powinno się unikać" i zaapelował do Parlamentu o przedstawienie silnego i prostego stanowiska wobec innych instytucji – ponieważ negocjacje są w pełnym toku.

Głosowanie Komitetu Rolnego nastąpi 15 czerwca, przed skierowaniem raportu na sesję plenarną. Raport Komisji w sprawie reformy WPR ma ukazać się pod koniec tego roku.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Źródło: Agra Europe Weekly z 4 czerwca 2010 r. *“MEPs split on CAP budget demands”*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione